Léky a laici v horách – Stanovisko Sdružení praktických lékařů v ČR

V současné době zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech upravuje povinnosti lékařů při předepisování léčivých přípravků v ustanovení § 80 a násl. a v prováděcí vyhlášce MZ ČR č. 54/2008 Sb. V ustanovení § 80 odst. 2 se pak výslovně uvádí, že "při předepisování humánních léčivých přípravků jsou lékaři povinni postupovat tak, aby nedocházelo k nevhodnému nebo nehospodárnému nakládání s léčivými přípravky s ohledem na povahu onemocnění a délku zamýšlené léčby daným léčivým přípravkem." Z tohoto znění by nepřímo mohlo výt vykládáno, že se léčiva podávají jen pro účely onemocnění, nicméně v jiných ustanoveních toto výslovně uvedeno není. Domnívám se tedy, že lékař skutečně může předepsat léčiva i pro účely profylaktické použití, což lze analogicky dovozovat z obdobného předepisování v jiných oblastech.

Každopádně předepsání léčiv musí být přiměřené účelu a to tak, aby nedocházelo k nevhodnému nebo nehospodárnému nakládání. V daném případě se jedná o předpis léčivých přípravků nehrazených z prostředků veřejného zdravotního pojištění, jsou tedy plně hrazeny tím, komu jsou předepsány.

Co se týče jejich aplikace, pak je skutečně pravda, že nelékař "laik" by tímto způsobem neměl konat, pokud v situaci, kdy druhé osobě bezprostředně hrozí nebezpečí na jeho zdraví nebo na jeho životě (tj. v krajní nouzi, kdy odvrací takovéto nebezpečí). Spíše než "ublížení na těle" bych použil termínu "zásahu do fyzické integrity člověka".

V případě bodu 2 skutečně doporučuji provést náležité poučení o vhodnosti užití, množství při užívání, rizicích spojených s podáváním léčivého přípravku apod. Podepsaný (a do zdravotní dokumentace založený) dokument o poučení a seznámení s SPC je v daném případě určitě velmi vhodný.

Podobně je v pořádku i úhrada za vyšetření, jen upozorňuji, že v daném případě se jedná o tzv. věcně usměrněnou cenu, která je definována jako oprávněné náklady plus přiměřená míra zisku. Oprávněné náklady se vypočítají nákladovou cenou na jednu minutu a to následně: Nejprve se spočítají náklady ordinace za rok (veškeré náklady – zpravidla lze bez problémů zjistit z daňového přiznání), 2. pokud je sám provozovatel praxe tím, kdo poskytuje péči v ordinaci (nemá zaměstnaného jiného lékaře), přičítá se ekvivalent nákladů na lékaře (jako by ho zaměstnával), 3. spočítá se počet ordinačních minut ročně (ordinační hodiny, pracovní dny v roce) a připočte se přiměřená míra zisku (doporučení je 30% max.) Nutno říci, že Vámi uváděná cena (500-3.000 Kč) nijak nepřesahuje tento výpočet u typické ordinace.

Shrnu-li celkově, Vaše doporučení je z právního hlediska v pořádku, včetně doplňujících bodů.

JUDr. Adam Doležal, 4. 1. 2016
Právní oddělení – Sdružení praktických lékařů ČR
adam.dolezal@zdravotnictvi.cz, tel. +420267184055